

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

The Role of Administrators for the Internal School Supervision Under Samut Prakan
Primary Education Service Area Office 1

วรุณ บัณฑิตเนตร

ศีกฤทธิ ศิลาชัย

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Waroon Bandidnet

Asst.Prof. Dr.Khukrit Silalaiy

Ramkhamhaeng University

E-mail: waroon.bandidnet.188@gmail.com

วันที่รับบทความ: 14 มกราคม 2566; วันที่แก้ไขบทความ 24 เมษายน 2566; วันที่ตอบรับบทความ: 24 เมษายน 2566

Received: January 14, 2023; Revised: April 24, 2023; Accepted: April 24, 2023

บทคัดย่อ

การนิเทศภายในสถานศึกษามีจุดมุ่งหมายชัดเจน มุ่งส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาการศึกษา โดยเฉพาะผู้นิเทศ จะต้องมีความรู้มีประสบการณ์และทักษะต่างๆ ผู้รับการนิเทศก็ต้องการการดูแลเอาใจใส่และการสนับสนุนจากผู้นิเทศและผู้บริหาร การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ตามทัศนะของครู จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของสถานศึกษาในปีการศึกษา 2565 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 306 คน จากประชากรทั้งหมด 1,631 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 จากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการของโคเฮน ใช้การสุ่มอย่างง่ายโดยขั้นตอนที่ 1 สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง ขั้นตอนที่ 2 ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (simple random sampling) ตามสัดส่วนของกลุ่มประชากร เพื่อสุ่มกลุ่มตัวอย่างแต่ละขนาดของสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .988 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) และการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé's Method) ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ตามทัศนะของครู โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก 2) ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อบทบาท

ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3) ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีทัศนะต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน 4) ครูที่อยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดของสถานศึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : บทบาทผู้บริหาร, การนิเทศการศึกษา, โรงเรียนประถมศึกษา

Abstract

The purposes of this research were (1) to study the role of Administrators for The Internal School Supervision Under Sumut Prakan Primary Education Service Area Office 1, in accordance with the teacher's view and (2) to compare the role of Administrators for The Internal School Supervision Under Sumut Prakan Primary Education Service Area Office 1, classified by educational background. Based on the observations of 306 teachers in the 2022 academic year, the sample was determined at a statistically significant level.05. The sample sizes using Cohen's methodology used simple randomization. A tool used in research was a questionnaire on the role of school administrators in the Internal school supervision within schools. Affiliated with the Sumut Prakan Primary Education Service Area Office 1 has a reliability value of .988. The statistics used in the data analysis were frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, t-test and the one-way analysis of variance (ANOVA) technique in addition to Scheffe's multiple comparison method. (Scheffé's Method)

The research results were found that;

1. The role of school Administrators for The Internal School Supervision Under Sumut Prakan Primary Education Service Area Office 1, according to the teacher's perspective was at a high level.
2. Teachers with different educational backgrounds, their views to the role of school administrators in Inservice within the Sumut Prakan Primary Education Service Area Office 1, as a whole and on a case-by-case basis were no different.

3. Teachers with different work experiences, their views to the role of Administrators for The Internal School Supervision Under Sumut Prakan Primary Education Service Area Office 1 overall and individually were no different.

4. Teachers who are in educational institutions with different sizes of educational institutions, their views to the role of school administrators in communication within schools affiliated with the Sumut Prakan Primary Education Service Area Office 1, overall and individually, were no different.

Keyword: Executive role, Education communication, Elementary school

บทนำ

การจัดการศึกษาของไทยตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2560–2579 มีวัตถุประสงค์ 4 ประการคือ เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบาทชีวิตของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รัก สามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง (สำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

การศึกษาเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มี จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การพัฒนามนุษย์กับการ ปฏิรูปการศึกษาจึงเป็นสิ่งที่ต้องทำคู่กันไป ซึ่งขึ้นอยู่กับการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 22 คือ การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมี ความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้อง ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนา กำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขในกระแสการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศ เพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศ ต่าง ๆ ทั่วโลกจึง ให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการ

เปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก ควบคู่กับการดำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศ ในส่วนของประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยให้มีทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ ภายใต้แรงกดดันภายนอกจากกระแสโลกาภิวัตน์ และแรงกดดันภายในประเทศที่เป็นปัญหาวิกฤตที่ประเทศต้องเผชิญ เพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีสังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรม จริยธรรม และประเทศสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคตโดยการเปลี่ยนแปลง ที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย (แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 , 2560)

การนิเทศ คือ การช่วยเหลือ การสนับสนุน การส่งเสริม พัฒนาให้ครูมีกำลังใจในการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น ด้วยวิธีการนิเทศแบบต่างๆ โดยการนิเทศการศึกษาจะสำเร็จก็ต้องอาศัยบุคคล ซึ่งไม่ใช่เป็นหน้าที่ของศึกษานิเทศก์เท่านั้น แต่เป็นหน้าที่ที่สำคัญอีกด้านของผู้บริหารด้วย การนิเทศจะช่วยให้ครูได้ปรับปรุงงานด้านการจัดเรียนการสอนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมถึงการพิจารณาความเหมาะสมของหลักสูตรที่ใช้ วัสดุ อุปกรณ์การสอนและวิธีสอนของครู สิ่งแวดล้อมของครูและผู้เรียนในขณะที่เรียน จุดประสงค์ของการให้การศึกษาแต่ละรูปแบบ ซึ่งองค์ประกอบและปัจจัยสนับสนุนที่ดีต้องมีการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ การพัฒนาหลักสูตร การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการ เขต 1 จังหวัดสมุทรปราการ มีจำนวน 68 โรงเรียน มีครูจำนวน 1,631 คน จากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่าสภาพปัญหาของการจัดการเรียนการสอนยังไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ทั้งนี้ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของการนิเทศการสอนมากนัก ขาดการนิเทศติดตามอย่างสม่ำเสมอ ครูผู้สอนมีกิจกรรมที่ต้องรับผิดชอบมาก ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการนิเทศ และจากผลการวิจัยของการบริหารการนิเทศภายในของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรีและราชบุรี พบว่าการเปรียบเทียบการบริหารการนิเทศภายในของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำแนกตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยภาพรวมมีความแตกต่างกัน (ดาร์รัตน์ ไชยสาร, 2564 หน้า 65)

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมาในข้างต้นนั้น ทำให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการนิเทศการศึกษา ซึ่งจะช่วยให้การบริหารงานในสถานศึกษาให้เกิดการพัฒนาของบุคลากร ที่เป็นประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษา ด้วยเหตุผลดังที่กล่าวมา จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจและต้องการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ตามความคิดเห็นของครูซึ่งจำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง ส่งเสริม และบทบาท

ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศภายในโรงเรียนให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ชุมชน และสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ตามทัศนะของครู
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของสถานศึกษาตามทัศนะของครู

สมมติฐานการวิจัย

ครูที่มีระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา มีทัศนะต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 แตกต่างกัน

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1,631 คน จากจำนวนโรงเรียนทั้งหมด 68 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ, 2565)

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 306 คน ได้จากการเปิดตารางของ Cohen, Manion, & Morrison (2018, p. 206) ในการกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยขั้นตอนที่ 1 สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง ขั้นตอนที่ 2 ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (simple random sampling) ตามสัดส่วนของกลุ่มประชากร เพื่อสุ่มกลุ่มตัวอย่างแต่ละขนาดของสถานศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1) ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ผู้วิจัยประยุกต์ขึ้นโดยจากการศึกษา งานวิจัยของ ปนัดดา ศิริพัฒนกุล โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามให้ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะแล้วไปทดลองใช้

(try out) ได้หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ซึ่งแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น (reliability) เท่ากับ 0.988

ตอนที่ 1 แบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check list) เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ระดับการศึกษา ประสบการณ์การสอน และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำนวน 50 ข้อ ดังนี้ 1) ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง จำนวน 10 ข้อ 2) ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม จำนวน 10 ข้อ 3) ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ จำนวน 10 ข้อ 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตร จำนวน 10 ข้อ 5) ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน จำนวน 10 ข้อ โดยให้ค่าน้ำหนักคะแนน 5 ระดับ คือครูมีทัศนคติอยู่ในระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยใช้คำถามปลายเปิด (Open-Ended Question) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้อย่างอิสระ

2.2) การสร้างเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจึงใช้ลักษณะเป็นแบบสอบถามที่วิจัย ในตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ในตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert Scale) และในตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีวิธีการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี หลักการ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

2. กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ ให้สอดคล้องกับตัวแปรที่จะศึกษา

3. สร้างเครื่องมือเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยศึกษาและประยุกต์เครื่องมือจากคุณปนัดดา ศิริพัฒนกุล

4. นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา และสำนวนภาษาที่ใช้ จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง สมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของคำถามแต่ละข้อ โดยหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ และนำค่าคะแนนของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยกำหนดให้คะแนนไว้ดังนี้

+1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นในคำถามว่ามีความสอดคล้องกับเนื้อหา

0 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจในคำถามว่ามีความสอดคล้องกับเนื้อหา

- 1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญ แน่ใจในคำถามว่าไม่มีความสอดคล้องกับเนื้อหา

6. นำแบบสอบถามที่ได้มาคำนวณค่า IOC โดยข้อคำถามที่มีคะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ .66 ขึ้นไป แสดงว่าข้อคำถามสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ ซึ่งแบบสอบถามมีค่าความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับครูซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ซึ่งแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น (reliability) เท่ากับ 0.988

8. จัดทำแบบสอบถามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ฉบับที่สมบูรณ์แล้ว ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง มาตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงานและขนาดของสถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) หาค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูลบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. (Standard Deviation) เป็นราย ข้อ รายด้าน และภาพรวม

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา สถิติที่ใช้ คือ การทดสอบค่าที (t-test)

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษา วิเคราะห์โดยค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA) หากพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงนำค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายข้อใช้การทดสอบโดยวิธี เชฟเฟ (Scheffe's Post hot Comparison)

5. วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะสำหรับผู้ทำวิจัยนำมาจัดกลุ่มของคำตอบแล้วเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูลเชิงบรรยาย การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง 306 คน พบว่าครูผู้ตอบแบบสอบถาม มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 212 คน คิดเป็นร้อยละ 69.30 และมีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 30.70 ประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 39.20 ประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 31.40 และประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 29.40 สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 6.50 สถานศึกษานขนาดกลาง จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 37.30 และสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 56.20 ตามลำดับ

2. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต1 ตามทัศนะของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ การด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ ($\bar{X}=4.63$) ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ($\bar{X}=4.60$) และด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ($\bar{X}=4.57$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดปรากฏผลดังนี้

2.1 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต1 ตามทัศนะของครู ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเพื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับ 3 อันดับแรกได้แก่ ผู้บริหารสังเกตการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างเป็นกัลยาณมิตร ($\bar{X}=4.68$) ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนร่วมกันนำเสนอปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.64$) และผู้บริหารส่งเสริมให้มีการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน เพื่อให้มีการครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ($\bar{X}=4.63$)

2.2 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต1 ตามทัศนะของครู ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเพื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับ 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูได้แสดงศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ ($\bar{X}=4.65$) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้มีบทบาทความรับผิดชอบของตนเองในกลุ่ม ($\bar{X}=4.62$) ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูได้แลกเปลี่ยนความรู้กัน ($\bar{X}=4.61$)

2.3 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต1 ตามทัศนะของครู ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเพื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับ 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมให้

ครูได้มีการพัฒนาประสบการณ์ทางวิชาชีพ ($\bar{X}=4.68$) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้จัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนวิทยฐานะของตนเอง ($\bar{X}=4.67$) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X}=4.67$)

2.4 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต1 ตามทัศนะของครู ด้านการพัฒนาหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและเพื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับ 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารจัดให้ครูได้มีส่วนร่วมในการร่างหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X}=4.63$) ผู้บริหารส่งเสริมให้นำหลักสูตรสถานศึกษาสู่การปฏิบัติ ($\bar{X}=4.61$) ผู้บริหารส่งเสริมให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรและการจัดการศึกษา ($\bar{X}=4.67$)

2.5 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต1 ตามทัศนะของครู ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเพื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับ 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้นำนวัตกรรมการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ๆ เข้ามาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.66$) ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการพัฒนานวัตกรรมเพื่อนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.66$) ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ($\bar{X}=4.65$)

3. ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต1 ตามทัศนะของครู จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษารายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 ครูในโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ที่มีระดับการศึกษาปริญญาโทมีทัศนะโดยภาพรวมเฉลี่ย ($\bar{X}=4.64$) ส่วนที่ระดับการศึกษาปริญญาตรีมีทัศนะโดยภาพรวมเฉลี่ย ($\bar{X}=4.58$) เมื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต1 ตามทัศนะของครู ระหว่างครูที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี โดยภาพรวมและรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

3.2 ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีการรับรู้โดยภาพรวมเฉลี่ย ($\bar{X}=4.60$) ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 -10 ปี มีการรับรู้โดยภาพรวมเฉลี่ย ($\bar{X}=4.61$) และครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป มีการรับรู้โดยภาพรวมเฉลี่ย ($\bar{X}=4.58$) เมื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต1 ตามทัศนะของครูระหว่างครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

3.3 ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต1 ที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก มีการรับรู้โดยภาพรวมเฉลี่ย ($\bar{X}=4.61$) สถานศึกษาขนาดกลาง มีการรับรู้โดยภาพรวมเฉลี่ย ($\bar{X}=4.55$) และสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีการรับรู้โดยภาพรวมเฉลี่ย ($\bar{X}=4.62$) เมื่อเปรียบเทียบบทบาท

ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต1 ตามทัศนะของครู ระหว่างครูที่อยู่สถานศึกษาขนาดต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

4. ข้อเสนอแนะบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต1

การให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีคลินิกทางวิชาการเพื่อพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการสอน การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ผู้บริหารควรสร้างกระบวนการทำงานเป็นทีม และสร้างบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อการพัฒนาตนเองของครู ด้านการพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูได้นำเสนอแนวคิดและมีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร และด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีวางแผนในการดำเนินงานให้การทำวิจัย พัฒนาและการแก้ปัญหาการเรียนการสอนของครู

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยสรุปประเด็นสำคัญเพื่อนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ตามทัศนะของครู

ผลการวิจัย พบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต1 โดยภาพรวมและรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก อันเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต1 ให้ความสำคัญต่อการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา เพราะการนิเทศภายในจะเป็นส่วนช่วยในการปรับปรุงคุณภาพของการจัดการศึกษา ส่งเสริมให้ครูสามารถพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงานได้และก่อให้เกิดผล คือ การศึกษาของผู้เรียนที่มีความก้าวหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 โดยกล่าวว่า กระบวนการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ซึ่งการนิเทศเป็นอีกกระบวนการหนึ่งที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของนิติกกร สาครี และ นิยดา เปี่ยมพิชนะ (2565) ที่ได้ทำการ วิจัยการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า ผลการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 5 พบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติในอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ด้านการพัฒนาหลักสูตร ตามลำดับ และด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง และสอดคล้อง

กับผลการวิจัยของอภิสร่า กังสังข์ (2561) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ทักษะของครูเกี่ยวกับบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาใน อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลาโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง และด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของสถานศึกษาตามทักษะของครู โดยมีรายละเอียดแต่ละตัวแปร ดังนี้

1) ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทักษะต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา ในการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่าง ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อันเนื่องมาจาก นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดทุกแห่ง ต้องมีดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ได้มีการแต่งตั้งคณะศึกษานิเทศก์เข้าติดตามและประเมินผลการนิเทศภายในสถานศึกษาอยู่เสมอ และมีการจัดทำคู่มือการนิเทศภายใน ทำให้สถานศึกษามีแนวทางในการปฏิบัติ ประกอบกับผู้บริหารได้รับการอบรมในด้านต่าง ๆ อยู่เป็นประจำ จึงส่งผลให้ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจหลักในการนิเทศการศึกษา ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ ที่สามารถนำมาใช้ในกระบวนการจัดการนิเทศการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ครูยังสามารถค้นคว้าหาความรู้และพัฒนาตนเองจากแหล่งวิชาการต่างๆ ตามโอกาส และมีการเข้ารับการอบรม สัมมนาทางวิชาการ ศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่องตามโครงการที่ หน่วยงานต้นสังกัดจัดขึ้น จึงทำให้ครูที่มีระดับการศึกษาต่าง ๆ มีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโรงเรียน ไม่แตกต่างกันสอดคล้องกับผลการวิจัยของอภิสร่า กังสังข์ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่าครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทักษะต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กัประวีวรรณสุขเจริญ (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตนวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตนวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2) ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีทักษะต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่าง อันเนื่องมาจากครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่มากกว่า 10 ปีขึ้นไป รวมทั้งคณะผู้บริหารสถานศึกษา จะมีการนิเทศและชี้แจงเกี่ยวกับการนิเทศในด้านต่างๆ เพื่อสร้างการรับรู้และ

มีความเข้าใจร่วมกัน ทำให้ครูที่มีประสบการณ์การทำงานที่น้อยกว่ามีความเข้าใจร่วมกันต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศ และการนิเทศการศึกษาจะใช้แนวปฏิบัติแบบเดียวกันกับครูผู้สอนทุกคน เป็นรูปแบบการบริหารการศึกษาแบบมีส่วนร่วม ส่งเสริมให้ครูได้ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างจากตนเอง และได้แสดงศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ มีการนิเทศแบบกัลยาณมิตร โดยจัดให้ครูที่มีประสบการณ์ด้านการสอนมากกว่าแก่ครูที่มีประสบการณ์ด้านการสอนน้อยกว่าการประชุมปรึกษาหารือกัน การประสานงาน การร่วมมือกันเพื่อแก้ไขปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อิศรา พิมพ์ศิริ บุญช่วย ศิริเกษ (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่องบทบาทของผู้บริหารในการนิเทศการศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 19 ผลการวิจัยพบว่าบทบาทของผู้บริหารในการนิเทศการศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ระวีวรรณ สุขเจริญ (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่องบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตนวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตนวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานของครู โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

3) ครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดของสถานศึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่าง ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เนื่องจากการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการร่วมกันของผู้บริหารโรงเรียนและครู เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ ซึ่งผู้บริหารได้เห็นถึงความสำคัญในการมุ่งเน้นการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพเกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุดแก่ผู้เรียน ซึ่งไม่ว่าจะสถานศึกษาขนาดเล็ก กลาง หรือใหญ่ย่อมต้องการให้ผู้เรียนในสถานศึกษาของตนเองมีคุณภาพมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เมธินี สะไร (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหพัฒนา อำเภอรือเสาะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหพัฒนา อำเภอรือเสาะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่าภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กบนิติกร สาศรี และ นิยดา เปี่ยมพิชนะ (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่องการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผลการวิจัยพบว่าผลการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 5 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาพบว่า โดยภาพรวมการนิเทศภายในสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยที่ได้ในครั้งนี้ เพื่อนำไปพัฒนาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา ให้ดียิ่งขึ้น ดังนี้

1.1 การให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีคลินิกทางวิชาการเพื่อให้การช่วยเหลือครูในด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและพัฒนากิจการการเรียนรู้และสามารถช่วยเหลือตนเองในการปรับปรุงการเรียนการสอนที่สอน

1.2 การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ผู้บริหารควรสร้างกระบวนการทำงานเป็นทีมและส่งเสริมให้ครูมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และสร้างบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อการพัฒนาตนเองของครู ผู้บริหารเสริมสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานแก่ครูอยู่เสมอ

1.3 ด้านการพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารควรตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตร และเปิดโอกาสให้ครูได้นำเสนอแนวคิดและมีส่วนร่วมในการปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรให้แก่ครู

1.4 ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีวางแผนในการดำเนินงานให้การทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน พัฒนาและการแก้ปัญหาการเรียนการสอนของครู โดยกำหนดเป้าหมายและปฏิทินการจัดทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน และต้องมีการประชุมครูชี้แจงวัตถุประสงค์ ซึ่งจะทำให้ครูตระหนักความสำคัญของการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน และกระตุ้นให้ครูผู้สอนใช้การวิจัยเป็นรากฐานของการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน และควรมีการติดตามและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

2.2 ควรมีการวิจัยความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาในการมีส่วนร่วมในการนิเทศภายในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

นิติกร สาครี และนิดา เปี่ยมพิชนะ. (2565). การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5. *Journal of Modern Learning Development*, 7(10), 16-28.

เมธินี สะไร. (2560). การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหพัฒนา อำเภอรือเสาะ สำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองการศึกษามหาบัณฑิต,
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

ระวีวรรณ สุขเจริญ. (2565). บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตนวลจันทร์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. **วารสารรอยแก่นสาร**, 7(8),
457-473.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2560 – 2579**. กรุงเทพมหานคร :
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

อภิสร่า กังสังข์. (2561). บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอ
สะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา. **หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**
มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

อิสรา พิมพ์ศรี และบุญช่วย ศิริเกษ . (2563). บทบาทของผู้บริหารในการนิเทศการศึกษาตามความคิดเห็น
ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 19. **บัณฑิตศึกษาปริทรรศน์**
วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์, 8(1), 137-152.

Cohen, L., Manion L., & Morrison, K. (2018). **Research Methods in Education (8th Ed.)**. New
York: Routledge Taylor Francis Group.